асоциация на банките в България

Изх. № 926/11.01.2024 г.

ДО
Г-Н БОГДАН БОГДАНОВ
МИНИСТЪР НА ИКОНОМИКАТА И ИНДУСТРИЯТА

УВАЖАЕМИ Г-Н БОГДАНОВ,

Във връзка с публикуван на Портала за обществени консултации проект на Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги от страна на Асоциация на банките в България бихме искали да изразим следните коментари и предложения:

1. По чл. 39, ал. 4.

Считаме за удачно изречение второ от посочената разпоредба да се заличи поради следните аргументи:

Законодателният подход предполага, че административният орган е придал предварително изпълнение на обжалвания индивидуален административен акт, а това невинаги може да е подходящо.

Също така, индивидуални административни актове, чието обжалване, включително съдебно, изключва възможността тяхното предварително изпълнение да бъде отменено до разрешаване на спора с влязъл в сила акт, предполага, че става въпрос за изключително важни въпроси, които всякога да имат превес пред правата и законните интереси на лицата, предоставящи на пазара широка гама от продукти. В случая не намираме такова основание. Следва да се подчертае, че обжалваните актове по чл. 39 от законопроекта съществено засягат правата и интересите на лицата, предоставящи въпросните продукти, тъй като с тези актове се нарежда временно спиране на продукт от предоставянето му на пазара, забрана за предоставянето му или изтеглянето му от пазара. Намираме за важно да се осигури адекватна достъпност до продуктите на лицата с увреждания, но изтъкваме, че посочените мерки се прилагат към продукти, които не са опасни за живота и здравето на потребителите, което да предполага предварително изпълнение на обжалвания индивидуален административен акт без възможност за неговото спиране от съда.

Ако обжалваният акт бъде отменен, то това ще доведе до вреди, за чието обезщетяване би отговарял органът, издал порочния административен акт, като в някои случаи вредите биха могли да бъдат в големи размери. А тези вреди биха били избегнати или размерът им би бил по-малък, ако съдът би разполагал с възможността да спре предварителното изпълнение. Безусловното предварително изпълнение, неконтролирано от съда, би довело и до обратния ефект, целен със закона: опасявайки се, че може да отговаря за вреди, административният орган да не наложи нужна административна мярка за защита правата и интересите на хората с увреждания.

В чл. 57, ал. 2 в същата хипотеза на налагане на същите принудителни административни мерки законопроектът предвижда отново предварителното им изпълнение, но тук вече съдът би могъл да го спре, когато предмет на мерките са услуги, а не продукти. Не намираме основание за такова неравноправно третиране, което би поставило лицата, предлагащи услуги, в по-благоприятно положение от тези, предоставящи продукти. Също така не рядко се случва предоставянето на услуги да предполага използването на продукт, чрез който се осъществява достъпа до услугата. При такива случаи, ако спрямо този продукт са наложени принудителни административни мерки, то услугата, за достъпа до която е нужен същият продукт, би могла да

се окаже недостъпна за потребителите, защото заради чл. 39, ал. 4, изр. второ до разрешаване на спора съдът не би могъл да отмени предварителното изпълнение.

В Директивата, въвеждана с настоящия законопроект, не е указано, че административните актове, целящи спазването ѝ, трябва да бъдат предварително изпълняеми, а съдът да не може да отмени тази изпълняемост. Всъщност самата Директива нищо не посочва по въпроса за съдебния контрол, а го е оставила за решаване на страните-членки. В нашето законодателство предварителното изпълнение на индивидуалните административни актове е подробно и изчерпателно уредено в чл. 60, чл. 166 и чл. 167 от АПК и не смятаме в случая за нужно законодателят да се отклонява от тези правила.

2. По чл. 57, ал. 2.

Предлагаме да се заличи изразът в края на цитираната разпоредба, а именно: *„...като жалбата не спира неговото изпълнение, освен ако съдът постанови друго.“*

И тук, както и при чл. 39, ал. 4, изр. второ, правилата за предварителното изпълнение, неговото допускане и отменяне, уредени в АПК, са достатъчна гаранция за защита правата и законните интереси на заинтересованите страни и не се налага промяна в начина на действие. Чл. 57, ал. 2 касае услугите, към които се отнасят и банковите, предоставяни на потребителите. Крайно неподходящо е винаги, когато надзорният орган прецени, че трябва да наложи временно спиране или дори забрана на някоя банкова услуга, това да бъде скрепено с предварителното изпълнение на административния акт. Следва да се предостави право на преценка на административния орган в зависимост от съответния случай, иначе правата и законните интереси на потребителите, както тези с увреждания, така и другите, биха могли неоправдано да се засегнат, докато преписката се придвижва от административния орган до съда. Банковите услуги гарантират незабавен и лесен достъп на потребителите до техните пари, намиращи по сметки, депозити, ползващи дебитни и кредитни карти, овърдрафти и друго банково кредитиране. Понякога за потребителя е важно да плати в рамките на броени дни, дори в същия ден или до няколко часа, когато например става дума за инвестиционни услуги и дейности по Закона за пазарите на финансови инструменти. Да се отнеме предварително възможността на административния орган да реши дали да постанови предварително изпълнение на административния си акт или не, отново би могло да доведе до неоснователно възникване на вреди, а това отново би могло да доведе от органа при налагането на съответна административна мярка.

3. По чл. 58, ал. 3-5.

В трите алинеи на чл. 58 се посочва „определен срок“ или „допълнителен разумен срок“, който се предоставя от административния орган в производство по налагане на принудителни административни мерки на проверяването лице, за да може то да предприеме действия за привеждане на предоставяна от него услуга в съответствие с изискванията на законопроекта. Услугите са разнообразни и нужното време за извършването на корекции може силно да варира. Смятаме, че все пак трябва да се посочи поне минимален срок за коригиращите действия, с който доставчиците на услуги да разполагат, и който административният орган да не може да съкрати.

4. Бихме желали да използваме възможността да предложим решение за друг въпрос, свързан с достъпността до услуги, в т.ч. и банкови във връзка с установени практики на някои общини да изискват местна такса за ползване на тротоар в т.ч. и от банките при поставяне на съоръжения за достъпна среда на хората с увреждания.

Предлагаме в преходните и заключителни разпоредби към проекта на Закона за изискванията за достъпност на продукти и услуги да се извърши промяна в Закона за местните данъци и такси (ЗМДТ), чрез която да отпадне правното основание за събирането на тази такса.

Поставянето на съоръжения за достъпна среда на хора с увреждания поначало е задължение на банките по закон и според нас следва да се толерира и насърчава солидарно от държавата и общините, а не да се създава допълнителна административна тежест.

Чл. 184 от Закона за устойство на територията (ЗУТ) предвижда, че съоръженията за достъпна среда на хората с увреждания в съществуващи сгради се изграждат или поставят въз основа на одобрен проект в съответствие с изискванията на наредбата по чл. 169, ал. 4 ЗУТ и издадено разрешение за строеж или разрешение за поставяне и същевременно изрично постановява, че за издаване на разрешенията не се събират такси. Доколкото огромна част от потребителските банкови услуги (терминът, с който борави този проект за закон) се

предоставят във физически банкови офиси, въпросът за физическата достъпност на средата е неизбежно свързан с достъпността на услугата, която е непосредствен предмет на проекта.

Конкретното ни предложение е да се направи промяна в чл. 79 от ЗМДТ чрез ПЗР на ЗИДПУ, като се добави нова алинея 3 (или 4 – въпрос на законодателна техника) и целият член да придобие следното съдържание:

Чл. 79 (1) *Таксите се плащат при издаване на разрешението за посочения в него период.*

(2) При ползване на мястото повече от месец таксите се плащат месечно.

(3) (Отм. - ДВ, бр. 119 от 2002 г., в сила от 01.01.2003 г.; ***нова - …2024)*** ***Когато върху обектите по чл. 72 се изграждат или се поставят съоръжения за достъпна среда на хората с увреждания, такси за ползване не се събират.***

Надяваме се изразените от нас коментари и предложения по проекта на Закон за изискванията за достъпност на продукти и услуги да бъдат взети предвид при финализирането на законопроекта.

С уважение,

Ирина Казанджиева
И.д. Главен секретар на АББ

1000 СОФИЯ, УЛ. "КНЯЗ БОРИС I" 97, ЕТ. 5; ТЕЛ. 02/ 986 5201; 981 6493; 980 76 69; ABB@ABANKSB.BG; WWW.ABANKSB.BG